

การศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของโลหะแผ่นเมื่อผ่านกระบวนการขึ้นรูปด้วยโดยใช้ระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์จำลองกรรมวิธีการขึ้นรูป โดยเน้นศึกษาถึงอิทธิพลเนื่องจากสมบัติทางกลของชิ้นงาน แรงเสียดทานและความดันค้ำยันชิ้นงานต่อการคิดตัวกลับและสมบัติทางกลของชิ้นงานเมื่อผ่านกระบวนการขึ้นรูป ทำการศึกษาโดยสร้างแบบจำลองทางไฟไนต์เอลิเมนต์ของกระบวนการในระนาบสองมิติและวิเคราะห์ปัญหาแบบความเครียดระนาบ ชุดเครื่องมือทั้งหมดสมมติให้เป็นวัตถุแข็งเกร็ง ชิ้นงานเป็นสแตนเลส ASTM316L โดยกำหนดให้แบบจำลองของชิ้นงานมีสมบัติทางกลแบบยืดหยุ่นพลาสติกและยืดหยุ่นพลาสติก-สมบูรณ์ตามลำดับ การสร้างแบบจำลองเป็นแบบเอลิเมนต์สี่เหลี่ยมจัตุรัส และมีแบบจำลองของการสัมผัสเป็นแบบ เอลิเมนต์สัมผัสแบบจุดสัมผัสกับเส้นในระนาบสองมิติ ในการศึกษาครั้งนี้ทำการเปลี่ยนค่าสัมประสิทธิ์ความเสียดทานจำนวน 5 ค่าจาก 0.13 ถึง 0.17 เพื่อศึกษาอิทธิพลของแรงเสียดทานในกระบวนการขึ้นรูปและใช้ ค่าความดันค้ำยันชิ้นงาน 9.87, 12.34 และ 14.80 MPa เพื่อศึกษาอิทธิพลของความดันค้ำยันชิ้นงานต่อกระบวนการ ภาระของแบบจำลองเป็นการใส่ภาระแบบการเคลื่อนที่ แล้วทำการบันทึกค่ามุมคิดตัวกลับและความเค้นความเครียดที่ได้จากการวิเคราะห์เพื่อนำไปวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ศึกษาต่อมุมคิด ตัวกลับและสมบัติทางกลของชิ้นงาน จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าสมบัติทางกลแบบยืดหยุ่นพลาสติกให้ค่ามุมคิดตัวกลับของชิ้นงานน้อยกว่าสมบัติทางกลแบบยืดหยุ่นพลาสติกสมบูรณ์ เมื่อเพิ่ม แรงเสียดทานให้กับแบบจำลองโดยที่ความดันค้ำยันชิ้นงานคงที่พบว่ามุมคิดตัวกลับของปีกและผนังชิ้นงานมี ค่าเพิ่มขึ้น ในขณะที่มุมคิดตัวกลับของฐานชิ้นงานมีค่าลดลง ส่วนความเค้นและความเครียดสูงสุดที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการคิดตัวกลับของแต่ละแบบจำลองไม่ต่างกันมากนัก ในทำนองเดียวกันเมื่อเพิ่มความดันค้ำยันชิ้นงานให้กับแบบจำลองโดยที่แรงเสียดทานคงที่พบว่ามุมคิดตัวกลับของปีกและผนังชิ้นงานมีค่าเพิ่มขึ้น ในขณะที่มุมคิดตัวกลับของฐานชิ้นงานและความเค้นสูงสุดที่เกิดขึ้นก่อนการคิดตัวกลับมีค่าลดลง

The objective of this research is to study the characteristics of the U-shape sheet metal forming process using Finite Element Method. The three main purposes of this research are: firstly, to study the effects of material properties in forming process. Secondly, to study the effects of friction force in forming process and finally, to study the effects of blank holder pressure in forming process. The two-dimensional plane strain finite element analysis of four-node quadrilateral elements are modeled. The tools are assumed to be rigid body. Elastic-plastic and elastic-perfectly plastic material properties have been used to create as the ASTM316L-stainless sheet characteristics. Points to line plane elements have been used to create the model of the contact between blank and tools. Five friction coefficient values are varied from 0.13 to 0.17 for study the effects of friction force in forming process. Three blank holder pressure values of 9.87, 12.34 and 14.80 MPa are used to study forming process. The loading of the finite element models is the applied displacement. The springback angles, stresses, and strains are taken into account for analyzing the relations among studying factors. The results can be concluded that the elastic-plastic finite element model has less springback than the elastic-perfectly plastic finite element model's. The increasing of the friction force will tend to increase the wing and wall springback angles, on the others hand these effects will decrease base springback angle. The maximum stresses and strains from loading and unloading process from each case are likely the same values. The high value of blank holder pressure increases the wing and the wall springback angles. Otherwise these high values give the results that decrease the values of the base springback angle and maximum compressive stress.